

Л.І. Юрченко, д-р філос. наук, проф. (*ХІБС УБС НБУ, Харків*)

А.С. Міносян, канд. іст. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

І.П. Коршунова, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

РОЛЬ СУЧАСНИХ ЗМІ В КОНТЕКСТІ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Сучасне життя висуває перед суспільством складні завдання, які потребують принципового оновлення і критичного аналізу існуючих взаємин поміж владою та народом. Інтеграція України у світовий і європейський простір, впровадження в політичні, економічні, культурні процеси демократичних форм і методів, перегляд застарілих морально-правових та світоглядних засад у сферах освіти, культури вимагає висунення на перший план і надання пріоритету питанням гуманізації та гуманітаризації, формування політичної культури, стійкого «імунітету» проти будь-яких спроб зруйнувати досягнення українського народу часів незалежності на початку ХХІ століття.

Антикультурні наслідки другої світової війни та ядерного протистояння великих держав, загроза міжнародного тероризму, прояви ісламської радикалізації були посилені тривалою економічною кризою, руйнацією традиційних, ментальних характеристик, демографічними катаклізмами та ін. В Україні все це доповнилося ще й гібридною війною з країною-агресором, його зазіханнями на територіальну цілісність нашої держави в своєму бажанні поновити колишню радянську імперію на сучасний російський лад.

В контексті вищезгаданого викладання гуманітарних дисциплін у вишах набуло ще більшої актуальності з акцентом на аналіз місця і ролі сучасних ЗМІ в політичному житті української молоді. Незаперечним фактом сьогодні є величезний вплив засобів масової комунікації – телебачення, Інтернету, кінематографу, друкованої продукції та ін. на широкі верстви населення.

Сприйняття історичної правди про минуле, розуміння і обґрунтування сучасних політичних ініціатив, наявність можливості неупереджено ставитися до оцінки подій, діяльності партій, окремих лідерів багато в чому гарантують готовність сучасного студентства до реформування нашого суспільства, особистої участі в просуванні ідеї європейського вибору нашої країни.

З іншого боку, агресивність ворожої пропаганди, її масштабність і всеохопленість, наявність «п'ятої колонни» й т.п.

збільшують ризик загрози проявів сепаратизму, побудови «руського мира» в тих чи інших регіонах. Так, до впливу російських ЗМІ на території Донецької та Луганської областей додалися некомпетентні, часто відверто ворожі коментарі, друковані матеріали деяких вітчизняних засобів масової інформації, пов'язаних з попередньою владою, діяльність «прихованих» центрів і фондів за підтримки вже нової, так званої опозиції. Наявність альтернативної точки зору, в т.ч. і з російської сторони (сайти «Эхо Москвы», «Сноб. Ру», «Новая газета», телеканал «Дождь») якнайкраще дозволяє зорієнтуватися щодо власних уявлень про демократію і прогрес, що є нормою в цивілізованому світі, якого ми прагнемо. Українські незаангажовані ЗМІ (Інтернет-видання «Українська правда», журнали «Український тиждень», «Новое время», «Фокус», газета «Зеркало недели») значно доповнюють картину об'єктивності і природності подій і явищ, що відбуваються в Україні і світі. Отримавши в такий спосіб інформацію, студентство зможе продовжити свій шлях до істини вже через серйозну аналітичну роботу за допомоги джерел, спеціальної літератури.

На наше глибоке переконання, більш якісного підходу потребує і робота вітчизняного телебачення. Більш менш об'єктивні оцінки і висновки окремих телеканалів («5 канал», «Еспресо-TV», «ТБІ») існують поруч з недостатньо взваженими, іноді некоректними і навіть відверто упередженими деяких інших («Інтер», «Україна» та ін.). В останньому випадку маємо класичну залежність згаданих носіїв інформації від власників, які не завжди є прихильниками позитивних змін і рішень в житті українського народу.

Про це нагадують результати соціологічних опитувань, які були здійсненні незалежними агентствами в 2014-2015 рр. в Україні. На це звертали увагу й учасники політологічних слухань, що відбулися в нашому університеті восени 2014 року за програмою «Інформаційний захист».

Звісно, не тільки подібні порівняння впливають на забезпечення належного позитивного результату. Маємо поєднувати цю роботу в інтересах виховання студентської молоді разом з основними видами навчального процесу, насамперед, через вивчення суспільних та гуманітарних дисциплін, що дозволить розраховувати на світоглядні зрушення щодо європейського майбутнього України.